

**JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ
PLANO PATVIRTINIMO**

2018 m. kovo 29 d. Nr. T-55
Joniškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 12 punktu, 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132, ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais ir socialinių paslaugų plano forma, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“, Joniškio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Joniškio rajono savivaldybės 2018 m. socialinių paslaugų planą (pridedama).

Savivaldybės meras

Gediminas Čepulis

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T-55

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS IVADAS

1. Bendra informacija

Joniškio rajono savivaldybės 2018 metų socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl socialinių paslaugų plano formos ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“.

Pagrindinis Joniškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano tikslas – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis, socialinių paslaugų finansavimo poreikį ir lėšų paskirstymą.

Atsižvelgiant į pažeidžiamiausių visuomenės grupių poreikius Joniškio rajono savivaldybės 2018 m. socialinių paslaugų plane orientuojamasi į teikiamų nestacionarių socialinių paslaugų kokybės ir efektyvumo, socialinių paslaugų įvairovės ir prieinamumo užtikrinimą.

Šio plano tikslai atitinka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018–2020 metų strateginio veiklos plano 3 strateginį tikslą – užtikrinti socialines paslaugas šeimai, vaikams, jaunimui, neįgaliesiems ir kitoms socialinėms grupėms, stiprinant jų socialinę integraciją.

Joniškio rajono savivaldybės 2018 m. socialinių paslaugų planas atitinka Joniškio rajono savivaldybės 2018 metų biudžete planuojamas finansuoti priemones ir Joniškio rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 2 uždavinį „Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą“ bei šio tikslo 3 uždavinį „Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje“.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

- 1 TIKSLAS – plėsti socialines paslaugas asmenims patiriantiems socialinę riziką.
- 2 TIKSLAS – skatinti be tėvų globos likusių vaikų globą šeimose ir steigti bendruomeninius vaikų globos namus.
- 3 TIKSLAS – vykdyti socialinių paslaugų namuose asmenims, turintiems negalią, plėtrą.

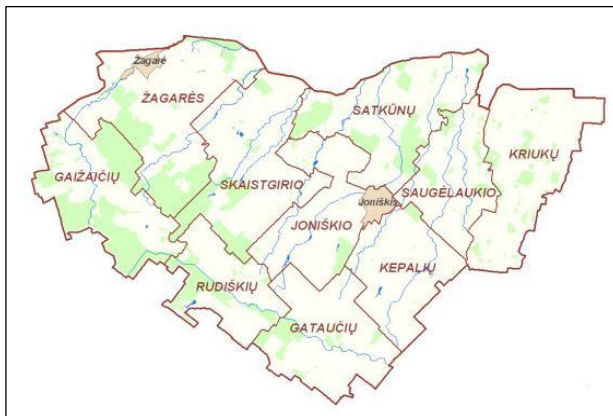
3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų plano rengėjų ir rengiant planą dalyvavusių asmenų vardai, pavardės	Darbovietė	Pareigų pavadinimas
1.	Laima Klemienė	Joniškio rajono savivaldybės administracija	Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėja
2.	Aistė Milašienė	Joniškio rajono savivaldybės administracija	Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Joniškio rajono savivaldybės socialinės, ekonominės ir demografinės situacijos vertinimas

Joniškio rajonas yra Šiaurės Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, pasienyje su Latvija. Rajone yra du miestai – Joniškis ir Žagarė, kurių centrai paskelbti urbanistikos paminklais, du miesteliai – Kriukai ir Skaistgirys.

1 pav. Joniškio r. sav. žemėlapis

Joniškio rajonas ribojasi 35 km ilgio siena su Šiaulių rajonu, 50 km ilgio siena su Pakruojo rajonu, 20 km ilgio siena su Akmenės rajonu ir 68 km ilgio siena su Latvijos Respublika. Rajoną kerta Lietuvai svarbus tarptautinių pervežimų kelias Ryga–Kryžkalnis–Kaliningradas. Tai vienas svarbiausių Lietuvos žemės ūkio rajonų, pasižymintis kaip žemės ūkio produktų perdirbimo centras. Žemės ūkio naudmenos užima net 72,2 proc. teritorijos, miškingumas nedidelis – 19,9 proc., keliai užima 1,7 proc., užstatyta teritorija – 2,3 proc., vandenys – 2 proc., kita žemė – 1,9 proc. Rajonas užima 1,8 proc. Lietuvos ploto. Gyventojų tankumas – 18,7 žm / km².

Rajono socialinę, ekonominę ir demografinę situaciją ženkliai įtakoja socialinė politika, kuri apima tokias sritis kaip švietimas ir kultūra, sveikatos apsauga, žmonių aprūpinimas būstu, šalies ekonominio vystymosi tendencijos.

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius*
1.	Gyventojų skaičius	21594
	iš jų:	
1.1.	mieste (Joniškis, Žagarė)	9889
1.2.	kaime	11705
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai (60 m. ir vyresni)	6353
2.2.	suaugę neįgalūs asmenys	1206
2.3.	vaikai	3636
2.4.	neįgalūs vaikai	173
2.5.	socialinės rizikos vaikai	-
3.	Socialinės rizikos šeimos	91
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	229

Šaltinis www.stat.gov.lt

* - 2018 m. sausio 1 d. duomenimis.

Pagal statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenis gyventojų skaičius Joniškio rajone nuolat mažėja. 2018 m. pradžios duomenimis gyventojų skaičius rajone siekė 21594. Nuo 2017 m. pradžios gyventojų skaičius sumažėjo 855 asmenimis. Joniškio rajono gyventojų dalis sudaro vos 0,8 proc. nuo visų šalies gyventojų.

Gyventojų skaičius Joniškio rajone

2 lentelė

Metai	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Gyventojų skaičius (metų pradžioje)	27427	26322	25584	24890	24306	23807	23147	22449	21594

Šaltinis www.stat.gov.lt

* - 2018 m. sausio 1 d. duomenimis

Įtakos mažėjančiam gyventojų skaičiui rajone turėjo daug didesnis mirusių asmenų skaičius nei gimusių, t. y. natūralios gyventojų kaitos rodiklis, kuris 2018 m. sausio 1 d. duomenimis išliko neigiamas (-164).

Natūrali gyventojų kaita Joniškio rajone

3 lentelė

Metai	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Gimė	274	241	247	256	280	242	227	238	225
Mirė	406	418	426	430	410	354	399	396	389
Natūrali kaita	-132	-177	-179	-174	-130	-112	-172	-158	-164

* - 2018 m. sausio 1 d. duomenimis

Šaltinis www.stat.gov.lt

Joniškio rajono savivaldybėje yra 10 seniūnijų, iš kurių gausiausios pagal gyventojų skaičių yra Joniškio, Žagarės ir Skaistgirio seniūnijos. Joniškio mieste gyvena 39 proc., o Žagarėje – 6,4 proc. rajono gyventojų. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, didesnė dalis Joniškio rajono gyventojų gyvena kaime, jie sudaro 54 proc. rajono gyventojų. Tuo tarpu, vertinant Lietuvos mastu, kaimiškos teritorijos gyventojai sudaro 33 proc. nuo visų gyventojų.

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai

Socialinių paslaugų poreikis yra tiesiogiai susijęs su vykstančiais socialiniais procesais visuomenėje. Juos lemia tiek objektyvūs, tiek subjektyvūs veiksniai: gyventojų senėjimas, negalia, nedarbas, emigracija, žalingi įpročiai, skatinantys socialinę riziką ir vaikų nepriežiūrą.

Demografinis senėjimas – tai gyventojų amžiaus kaita, pasižyminti senyvo amžiaus žmonių skaičiaus didėjimu arba jauno amžiaus žmonių skaičiaus mažėjimu. Joniškio rajone visuomenės senėjimo procesus skatina žemas gimstamumo lygis ir jaunų, darbingo amžiaus, gyventojų emigracija. Rajono gyventojų senėjimo tendenciją atspindi išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas. Šis rodiklis nurodo vaikų iki 15 metų amžiaus ir pagyvenusius (65 ir vyresnius) žmonių skaičių, tenkantį šimtui 15-64 metų amžiaus gyventojų.

Išlaikomo amžiaus žmonių koeficiento kaita 2013–2017 m.

lentelė

Metai	2013		2014		2015		2016		2017	
Amžius	0-14	65 ir	0-14	65 ir	0-14	65 ir	0-14	65 ir	0-14	65 ir

		vyresni		vyresni		vyresni		vyresni		vyresni
Lietuva	22	27	22	28	22	28	22	29	23	29
Šiaulių apsk.	22	29	21	29	21	30	21	31	22	32
Joniškio r. sav.	22	30	21	30	21	31	21	32	21	33

Šaltinis www.stat.gov.lt

Vertinant išlaikomo amžiaus žmonių koeficiento kaitą, ryškėja tendencija, kad auga 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų skaičius tiek šalies mastu, tiek Joniškio rajono savivaldybėje.

Senyvo amžiaus asmenys tampa viena iš svarbiausių socialinių paslaugų gavėjų grupių. Dažniausiai senyvo amžiaus asmenims reikalingos pagalbos į namus, socialinės globos, transporto paslaugos ir techninės pagalbos priemonės (vežimėliai neįgaliesiems, lazdelės, vaikštytės) būsto pritaikymo ir kitos paslaugos. Tikėtina, kad spartus rajono gyventojų senėjimas (60 metų ir vyresni rajono gyventojai sudaro 29,4 proc.) ir ateityje nulems ilgalaikės socialinės globos, slaugos ir sveikatos priežiūros paslaugų poreikio didėjimą.

Negalia. Įgyvendinant neįgalųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse. Neįgaliesiems teikiamos socialinės paslaugos bendruomenėje padeda jiems sėkmingiau integruotis į visuomenę.

Joniškio rajono savivaldybėje gyvena 173 vaikai, turintys Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – tarnyba) nustatytą neįgalumo lygį. Šie vaikai pagal poreikius ir jų negalios pobūdį lanko atitinkamas lavinamąsias klases ar grupes ugdymo įstaigose, gauna socialines paslaugas, jiems pritaikomas būstas.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – valdyba) darbingo amžiaus (1206 asmenys) ar pensinio amžiaus (605 asmenys) Joniškio rajono gyventojams, kuriems iki pensinio amžiaus sukakties buvo nustatytas neįgalumas, moka netekto darbingumo (invalidumo) pensijas. Joniškio rajono savivaldybės Socialinės paramos ir sveikatos skyrius neįgaliesiems gyventojams (491 asmuo), kurie neatitinka valdybos keliamų reikalavimų pensijai gauti, moka šalpos neįgalumo pensijas. Iš viso valstybės paramą neįgalumo pensijomis ar šalpos neįgalumo išmokomis gauna apie 2500 rajono gyventojų.

Daliai neįgalų vaikų, netekto darbingumo (invalidumo) pensijos gavėjų ar senatvės amžių sukakusių gyventojų dėl sveikatos sutrikimų reikalinga papildoma pagalba ir finansinė parama, todėl tarnyba nustato specialiuosius nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikius, kurių pagrindu mokamos tikslinės kompensacijos. 2017 m. 1091 gyventojui buvo mokama priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija, 439 asmenims – slaugos išlaidų tikslinė kompensacija.

Pensinio amžiaus rajono gyventojams yra nustatomas specialiųjų poreikių lygis. 2017 m. gauti 207 prašymai (2016 m. – 294) specialiųjų poreikių lygiui nustatyti. 142 asmenims (2016 m. – 217) nustatytas didelių, 65 asmenims (2016 m. – 75) – vidutinių specialiųjų poreikių lygis.

Socialinės rizikos suaugę asmenys. Tai darbingo amžiaus asmenys, esantys socialiai atskirti dėl to, kad elgetauja, valkatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyrę ar kuriems kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Šiems asmenims paslaugos skiriamos Krizių centre ir nakvynės namuose, kur teikiamas laikinas apnakvindinimas ar apgyvendinimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių asmenys kreipiasi prieglobsčio – neturėjimas nuolatinės gyvenamosios vietos, smurtas artimoje aplinkoje, grįžimas iš laisvės atėmimo vietų.

Iš laisvės atėmimo vietų anksčiau laiko paleistų asmenų socialinės reabilitacijos programas vykdo Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Probacijos skyrius bendradarbiaudamas su viešąja įstaiga Joniškio psichikos sveikatos centru ir Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Joniškio r. policijos komisariatu. Asmenims, grįžusiems iš laisvės atėmimo vietų, skiriama pinigine

parama – tikslinė vienkartinė išmoka. 2017 m. tikslinė vienkartinė išmoka buvo skirta 5 asmenims, 2016 m. – 11 asmenų.

Socialinės rizikos šeimos. Socialinės rizikos šeima apibrėžiama kaip šeima, kurioje auga vaikai iki 18 metų ir bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ir seksualinę prievartą. Šių šeimų socialinių paslaugų (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo) poreikis nuolat išlieka.

Socialines paslaugas socialinės rizikos šeimoms seniūnijose teikia 11 socialinių darbuotojų. Vienam darbuotojui 2017 m. teko vidutiniškai nuo 8-13 šeimų per mėnesį. 2017 m., siekiant, kad socialinės paslaugos socialinės rizikos šeimoms būtų pakankamos ir efektyvios, iš valstybės biudžeto buvo skiriamas didesnis finansavimas papildomų socialinių darbuotojų pareigybių steigimui (įsteigta 1,5 papildomo etato, iš savivaldybės biudžeto – transporto eksploatavimo išlaidoms, kanceliarinėms prekėms įsigyti, viešojo judriojo telefono ryšio paslaugoms).

Per 2017 m. į Vaiko teisių apsaugos skyriaus socialinės rizikos šeimų apskaitą buvo įtrauktos 25 socialinės rizikos šeimos. 7 šeimos buvo įtrauktos dėl girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo, 18 šeimų – dėl socialinių įgūdžių stokos.

**Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius Joniškio r. 2010–2017 m.
(kalendorinių metų pabaigoje)**

5

lentelė

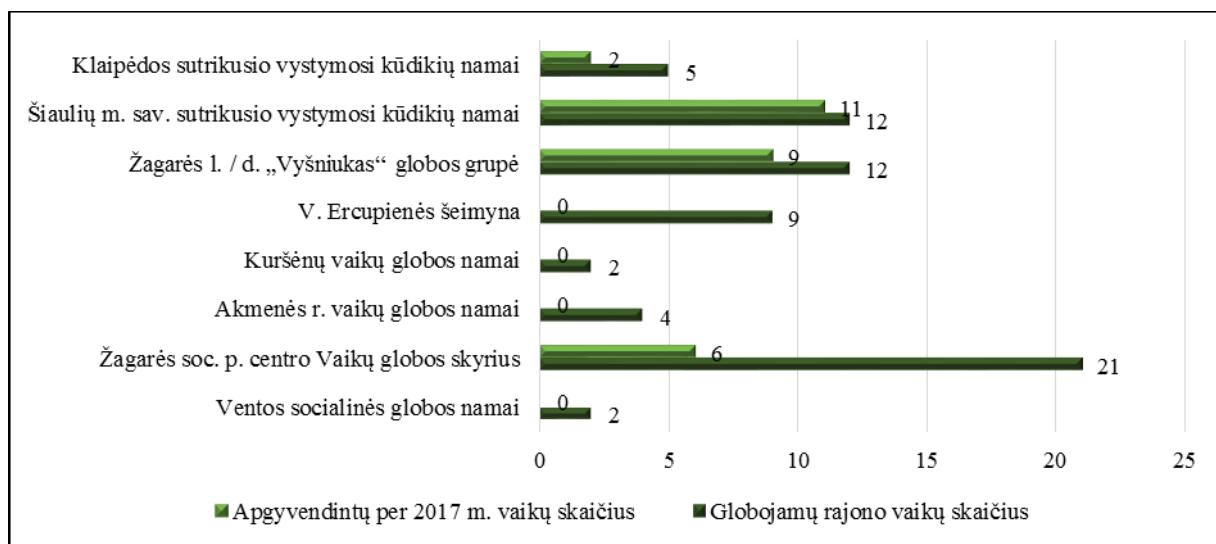
Metai	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Socialinės rizikos šeimos	179	170	161	128	110	104	97	91
Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius	439	423	391	325	291	263	246	229

Šaltinis Joniškio rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Socialinės rizikos šeimose augantys vaikai neturi tinkamų sąlygų pozityviai socializacijai, dažnai patiria smurtą, skurdą, tėvų nepriežiūrą. Kol kas išlieka nestacionarių socialinių paslaugų poreikis socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams. Šį poreikį iš dalies tenkina Žagarės socialinių paslaugų centro organizuojamos dienos užimtumo paslaugos. Žagarėje, Skaistgiryje ir Joniškyje veikiančiuose vaikų dienos centruose paslaugas gauna apie 90 vaikų ir jaunuolių. Toks pat centras 2017 m. įkurtas Mekų kaimo bendruomenės iniciatyva Mekų kaime, Gataučių seniūnijoje. Šiame centre vaikams sudaryta galimybė užsiimti sportine veikla, organizuojami tautodailės užsiėmimai. Dienos užimtumo paslaugos dienos centruose teikiamos pagal LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansuojamus projektus.

Socialinės rizikos šeimoms pagalba teikiama 2014 m. atidarytame Žagarės socialinių paslaugų Pagalbos šeimai skyriuje. Šiame skyriuje socialinės rizikos šeimoms ir socialinių įgūdžių stokojančioms šeimoms teikiamos informavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos.

Tėvų globos netekę vaikai. 2017 m. pabaigoje Joniškio rajono savivaldybėje buvo 139 (2016 m. – 143) be tėvų globos likę vaikai, iš kurių 72 globojami šeimose, 9 vaikai – šeimynoje, 58 vaikai – globos įstaigose.

Šaltinis Joniškio rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius
2 pav. Rajono vaikų, globojamų socialinės globos įstaigose 2017 m., skaičius

Nuo 2017 m. pradžios sumažėjo vaikų nukreiptų iš Joniškio r. sav. į regionines globos įstaigas skaičius. Iš 7 Akmenės rajono vaikų globos namuose ir Kuršėnų vaikų globos namuose globojamų vaikų 2 suėjo pilnametystė, 1 buvo grąžintas į šeimą.

Siekiant mažinti vaikų ilgalaikės globos institucijoje mastą, savivaldybė skatina vaikų globos šeimoje procesą. Vaiko globėjui (rūpintojui) už vaiką, kuriam globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, mokamas globos rūpybos išmokos tiklinis priedas – 4 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio.

Atsižvelgiant į ilgalaikės valstybės politikos gaires – perėjimo nuo institucinės socialinės globos prie šeimoje teikiamos globos, pertvarkant įstaigas į šeimynas, kuriose globojami ne daugiau kaip 8 vaikai, – Joniškio rajono savivaldybė remia šeimas, parodžiusias iniciatyvą globoti vaikus iš stacionarių globos namų. Skiriama papildoma finansinė parama globėjams, globojantiems 3 ir daugiau vaikų. Vaiko globėjui, kuris globoja ne mažiau kaip 3 vaikus, kiekvieną mėnesį už kiekvieną globojamą vaiką mokami 2 BSI dydžio pagalbos pinigai, skirti globojamų vaikų poreikiams tenkinti.

Siekiant sumažinti įstaigose globojamų vaikų skaičių, šeimos skatinamos paaimti globai į šeimą ne mažiau kaip 4 vaikus. Tokiu atveju, šeimai mokama vienkartinė 48 BSI dydžio įsikūrimo išmoka, skirta vaikų gyvenamosioms patalpoms pritaikyti, baldams ir būtiniausiems daiktams įsigyti, buitinei technikai ar kitiems namų apyvokos reikmenims pirkti, bei pagalbos pinigai 3 BSI dydžio už kiekvieną globojamą vaiką kiekvieną mėnesį, skirti globotinio poreikiams tenkinti. Šiuo atveju globotiniai su globėjais neturi būti susiję giminystės ryšiais.

Siekiant spręsti vaiko laikino paėmimo iš šeimos klausimus, ieškoma šeimų, norinčių tapti vaikus prižiūrinčiomis šeimomis, kurios būtų pasirengusios bet kuriuo paros metu laikinai apgyvendinti tėvų globos ar priežiūros netekusius vaikus. Vaikas šioje šeimoje būtų prižiūrimas iki 7 parų, kol Vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistai išspręs jo laikinosios globos ar grąžinimo tėvams klausimus. Vaikus prižiūrinčiai šeimai, tokiu atveju, skiriama vienkartinė 40 BSI dydžio pasirengimo vaikų priežiūrai socialinė išmoka, skirta vaikų gyvenimo sąlygoms pritaikyti (patalpų einamajam remontui, baldams, buitinei technikai ir kitiems namų apyvokos reikmenims įsigyti), pagalbos pinigai 1 BSI dydžio per parą už kiekvieną laikinai prižiūrimą vaiką, reikalingi būtiniausiems vaiko socialiniams poreikiams (mitybai, medikamentams, aprangai), prekėms ir kitoms paslaugoms (higienos, slaugos ir kt.) ir pagalbos pinigai 3 BSI dydžio už kiekvieną laikinai globojamą vaiką per mėnesį, skirti asmeniniams globėjų poreikiams tenkinti.

2017 m. pradžioje buvo pasirašyta sutartis dėl projekto „Savarankiško gyvenimo namų įkūrimas Joniškio r. Plikiškių mokykloje-daugiafunkciniame centre“ finansavimo iš ES struktūrinių fondų lėšų. Pastato remonto ir pritaikymo veiksmai darbus planuojama užbaigti 2018 m. II pusmetį. Centre bus galima apgyvendinti mamas su kūdikiais ar mažamečiais vaikais, kurios neturi tėvystės

įgūdžių arba jie yra nepakankami, kad savarankiškai galėtų pasirūpinti savo vaikais. Šia paslauga bus siekiama išlaikyti vaikus šeimoje, kad nereikėtų spręsti jų globos ar įvaikinimo klausimų.

Papildomai, 2017 m. savivaldybės administracija įsigijo 4 kambarių butą Joniškio mieste, kuris patikėtas Žagarės socialinių paslaugų centrui, kad būtų organizuojamas bendruomeninių vaikų globos namų steigimas. 2018 m. naujai sutvarkytame ir pritaikytame bute apsigyvens 6 vaikai, likę be tėvų globos, iš Žagarės socialinių paslaugų centro Vaikų globos skyriaus. Taip siekiama įgyvendinti teisės aktų reikalavimus ir sumažinti Žagarės socialinių paslaugų centre globojamų vaikų skaičių iki 2 šeimynų, vienoje iš kurių gali būti globojami tik 8 vaikai.

2018 m. savivaldybės biudžete numatytos lėšos gyvenamo namo pirkimui, kuriame taip pat būtų organizuojamas bendruomeninių vaikų globos paslaugų teikimas. Įsigijus pastatą, bus pradėti jo pritaikymo vaikų globai darbai, kur galės apsigyvnti iki 8 tėvų globos netekusių rajono vaikų.

Siekiant spręsti socialines problemas šeimoje, kas užkerta kelią dar didesnėms problemoms, kaip vaikų paėmimas iš šeimos, savivaldybėje 2018 m. planuojama pradėti įgyvendinti projektą „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“.

Įgyvendinus minėtas vaikų globos šeimoje priemones, pagerėtų vaikų gyvenimo kokybė, nes vaiko globa šeimoje yra ne tik ekonomiškai efektyvesnė, bet ir kokybiškesnė. Šeimoje ar šeimynoje globojamiems vaikams sudaromos sąlygos, artimos biologinėje šeimoje gyvenančių vaikų gyvenimo sąlygoms. Tai padeda mažinti vaikų socialinės atskirties riziką, užkertamas kelias daugeliui socialinių, psichologinių ir pedagoginių problemų atsirasti įvairiuose vaikų raidos etapuose.

4.3. Kiti rodikliai

Socialinių paslaugų poreikio svyravimams įtaką daro migracijos, nedarbo lygio, užimtumo, finansiniai rodikliai.

Nesėkmingas integravimasis į darbo rinką ir užimtumo stoka yra vieni svarbiausių neigiamų veiksnių, lemiančių daugelio kitų socialinių problemų atsiradimą. Joniškio rajono savivaldybėje nedarbo lygis 2018 m. sausio 1 d. siekė 11,5 proc. – 3,6 proc. daugiau už šalies rodiklį.

2018 m. sausio 1 d. Šiaulių teritorinės darbo biržos duomenimis ilgalaikių bedarbių buvo įregistruota 692 (2017 m. sausio 1 d. – 617).

Socialiniai rodikliai 2014–2017 m.

6

lentelė

Metai	2014	2015	2016	2017*
Rodiklis				
<i>Nedarbo lygis</i>				
Joniškio r. sav.	12,3	11,4	11,2	11,5
Šiaulių apsk.	9,7	9,0	8,6	9,2
Lietuvoje	9,5	8,7	8,1	7,9
<i>Migracija</i>				
Emigrantai	382	470	457	-
Imigrantai	229	178	215	-
Neto tarptautinė migracija	-153	-292	-242	-
<i>Santuokos</i>	136	123	115	225
<i>Ištuokos</i>	90	81	71	65
<i>Paramos maisto produktais gavėjų skaičius</i>	4027	3530	3595	2754
<i>Socialinių pašalpų gavėjų skaičius (vidutiniškai per mėnesį)</i>	1869	1389	1171	1229
<i>Lėšos, tenkančios socialinėms pašalpoms (tūkst. eurų)</i>	1382,4	1197,4	967,5	968,0

*2018 m. sausio 1 d. duomenys.

Šaltinis www.stat.gov.lt

Asmenims, registruotiems darbo biržoje, dažniausiai reikalinga finansinė valstybės parama, todėl jiems yra skiriamos socialinės pašalpos, šalto ir karšto vandens ar šildymo išlaidų kompensacijos, socialinės paslaugos. 2017 m. lėšos skiriamos socialinėms pašalpoms išliko tame pačiame lygyje kaip ir 2016 m. Šią situaciją iš dalies lėmė griežta besikreipiančių asmenų gyvenimo sąlygų, gaunamų pajamų ir turimo turto patikra bei kontrolė.

2017 m., vykdant 2014–2020 metų iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšų bendrai finansuojamą valstybės projektą „Parama maisto produktais“, maisto produktų, kurie yra papildoma parama nepasiturintiems asmenims, gavėjų skaičius rajone siekė 2754. Gavėjų skaičius per paskutinius kelerius metus stabilizavosi ir nebeauga dėl sumažėjusio socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus. Nuo 2018 m. planuojama nepasiturintiems asmenims du kartus per metus kartu su maisto produktais dalyti higienos priemonės (šampūną, muilą, skalbimo priemonę, dantų pastą, dantų šepetėlį).

Rajono gyventojų skaičius mažėja ne tik dėl neigiamo gyventojų prieaugio, bet ir dėl gyventojų emigracijos. Pagrindinė emigracijos priežastis – darbo paieška užsienio šalyse. Nustatyta, kad per 2001–2016 m. laikotarpį Joniškio rajono savivaldybės gyventojų dėl tarptautinės migracijos sumažėjo 14,8 proc. nuo visų savivaldybės gyventojų 2001 metais. Lyginant su kitomis Šiaulių apskrities savivaldybėmis, mažiausiai gyventojų per 2001–2016 m. laikotarpį neteko Pakruojos r. sav. – 12,8 proc., daugiausiai – Akmenės (16,4 proc.).

Dėl emigracijos keičiasi ir šeimos struktūra, t. y. daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai motina, didėja ištuokos tikimybė.

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, aukštas nedarbo lygis, didėjanti jaunų žmonių emigracija lemia socialinių problemų gausėjimą, dėl kurio auga socialinės apsaugos išlaidos ir socialinių paslaugų poreikis.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Joniškio rajone pagrindinė socialinių paslaugų organizatorė yra Joniškio rajono savivaldybė, o socialines paslaugas teikia biudžetinės, viešosios ir privačios įstaigos, t. y. stacionarios ir nestacionarios socialinės globos įstaigos, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigos.

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo tikslas – grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi.

Esama socialinių paslaugų infrastruktūra Joniškio rajono savivaldybėje matyti 7 lentelėje.

7

lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal socialines grupes ¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ²	Vietų (gavėjų ³) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“	Joniškio r. sav. ir Švč. M. Marijos parapija	35	20
		Beržėnų senjorų namai	UAB „Sagera“	38	15

¹Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus

²Apskritis, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos, privačios ir kt.

³Maksimalus lankytojų skaičius per dieną

		Kepalių senelių namai	UAB „Zimperija“	16	3
		Žagarės socialinių paslaugų centro Vaikų globos skyrius	Joniškio r. sav.	24	24
		Žagarės vaikų lopšelio-darželio „Vyšniukas“ socialinės globos grupė	Joniškio r. sav.	12	12
		Jurdaičių socialinės globos namai	LR SADM	283	18
2.	Šeimynos	Vidos Ercupienės šeimyna	Šeimyna	9	9
3.	Laikinas apgyvendinimas	Joniškio krizių centras ir nakvynės namai (VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro padalinys)	Joniškio r. sav.	26	26
4.	Dienos socialinės globos centrai	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	35	35
		Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	20	20
5.	Savarankiško gyvenimo namai	-	-	-	-
6.	Socialinės priežiūros centrai	Žagarės socialinių paslaugų centro Pagalbos šeimai skyrius	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Žagarės socialinių paslaugų centro Vaikų dienos centras (Žagarėje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Žagarės socialinių paslaugų centro Vaikų dienos centras (Skaistgiryje)	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras	Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Iš dalies
		Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras	Bendruomenė	Pagal poreikį	Iš dalies
6.	Bendruomeninės įstaigos	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	Asociacija	27 nariai	-
		Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“	Asociacija	50 narių	-
		Joniškio rajono neįgaliųjų draugija	Asociacija	428 nariai	-
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas	Viešoji įstaiga	54 nariai	-
		Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“	Asociacija	82 nariai	-
		Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras (Joniškio rajonas)	VšĮ	25 nariai	-
7.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, socialinių paslaugų centras ir kt.)	VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras (transporto paslaugos, pagalba į namus, Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas, laikinas apgyvendinimas ir apnakvindinimas, krizių įveikimo pagalba, dienos socialinė globa į namus)	Žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociacijos; Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Finansuojama savivaldybės
		VšĮ Joniškio ligoninės Palaikomojo gydymo, slaugos ir paliatyvosios pagalbos skyrius	Joniškio r. sav.	63	-
		Šiaulių gestų kalbos vertėjų centras (gestų kalbos vertimo paslaugos)	LR SADM	Pagal poreikį	-

Joniškio rajono savivaldybėje sukurtas bazinis socialinių paslaugų institucijų tinklas, tačiau jis nėra pakankamas tam tikroms socialinėms grupėms. Savivaldybėje nėra įsteigta savarankiško gyvenimo namų suaugusiems neįgaliesiems asmenims ar senyvo amžiaus asmenims, taip pat jaunoms, socialinę riziką patiriančioms, šeimoms.

6. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis.

Joniškio rajono socialinių paslaugų įstaigų tinklas nėra tolygiai išsidėstęs rajone. Svarbiausios Joniškio rajono savivaldybės socialines paslaugas teikiančios įstaigos yra Joniškyje (VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras, Joniškio krizių centras ir nakvynės namai, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras, VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“) ir Žagarėje (Žagarės socialinių paslaugų centras, Žagarės vaikų lopšelis-darželis „Vyšniukas“, Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras). Rudiškių seniūnijoje, toliau nuo rajono centro, įsikūrę Beržėnų senjorų namai, Kepalių seniūnijoje, Kepalių senelių namai.

Socialinių paslaugų teikimo savivaldybės seniūnijose sklaida matyti 8 lentelėje.

8

lentelė

Seniūnija	Teikiamos paslaugos	Socialinės įstaigos ar visuomeninės organizacijos pavadinimas
Gaižaičių	Pagalbos pinigai	Savivaldybės administracija
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Gataučių	Dienos užimtumas	Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Joniškio	Ilgalaikė socialinė globa	VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“
	Dienos socialinė globa	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras
	Dienos užimtumas	Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras
	Laikinas apgyvendinimas, laikinas apnakvindinimas, intensyvi krizių įveikimo pagalba	Joniškio krizių centras ir nakvynės namai
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija
	Socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Joniškio rajono neįgalųjų draugija
	Socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas
Kepalių	Ilgalaikė socialinė globa	Kepalių senelių namai
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Kriukų	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras

	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Pagalbos pinigai	Savivaldybės administracija
Rudiškių	Ilgalaikė socialinė globa	Beržėnų senjorų namai
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Joniškio rajono neįgalųjų draugijos Rudiškių skyrius
Satkūnų	Ilgalaikė socialinė globa	Vidos Ercupienės šeimyna
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Pagalbos pinigai	Savivaldybės administracija
Saugėlaukio	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Skaistgirio	Ilgalaikė socialinė globa	Jurdaičių socialinės globos namai
	Dienos užimtumas	Žagarės socialinių paslaugų centro Vaikų dienos centras
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
Žagarės	Ilgalaikė socialinė globa	Žagarės socialinių paslaugų centro Vaikų globos skyrius
	Socialinė priežiūra	Žagarės socialinių paslaugų centro Pagalbos šeimai skyrius
	Dienos užimtumas	Žagarės socialinių paslaugų centro Vaikų dienos centras
	Ilgalaikė socialinė globa	Žagarės vaikų lopšelio-darželio „Vyšniukas“ socialinės globos grupė
	Dienos socialinė globa	Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras
	Pagalba į namus	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“
	Socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	Žagarės neįgalųjų klubas „Vyšnelė“

Kadangi dauguma socialinių paslaugų teikiamos mieste, kaimo gyventojai dažnai susiduria su socialinių paslaugų prieinamumo problema. Kai kuriose kaimiškose seniūnijose dėl didelių atstumų ir pasiekiamumo problemos, darbuotojų trūkumo ribota pagalba į namus paslaugų pasiūla. Šios paslaugos keičiamos į pagalbą pinigais. Be to, skatinama dienos užimtumo centrų vaikams ir jaunimui atskirose bendruomenėse plėtra.

7. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

9 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal	Skaičius asmenų (šeimų), kurių socialinių paslaugų poreikis:	1000 gyven-tojų tenka	Iš jų finansuo-
----------	---------------------------------	--	-----------------------	-----------------

	socialines grupės ⁴	įvertintas per 2017 m.	patenkintas (paslaugos teikiamos)	nepatenkintas (laukia eilėje)	vieta (iš viso rajone 21594 gyventojų)	jama savivaldybės*
1.	Ilgalaikė socialinė globa	21	21	-	4,3	1,9
2.	Trumpalaikė socialinė globa	5	5	-	4,3	1,9
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	8	8	-	2,6	2,6
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	19	19	-	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-	-	-
6.	Pagalba į namus	53	53	-	-	-
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	Paslauga neteikiama	Paslauga neteikiama	-	-	-
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	25	25	-	-	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	6	6	-	0,9	0,9
10.	Laikinas apgyvendinimas	17	17	-	0,4	-

* Finansavimą sudaro savivaldybės biudžeto lėšos ir asmens mokėjimo už socialines paslaugas dalis.

8. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Joniškio rajono savivaldybėje teikiamos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, transporto paslaugos, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis organizavimas, parama maisto produktais, sociokultūrinių paslaugų organizavimas);
- specialiosios socialinės paslaugos – socialinė priežiūra (pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas, laikinas apnakvindinimas, apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre, intensyvi krizių įveikimo pagalba); socialinė globa (dienos, trumpalaikė, ilgalaikė).

Pagrindiniai socialinių paslaugų teikėjai savivaldybėje yra viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras, Joniškio krizių centras ir nakvynės namai, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras, Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras, Žagarės socialinių paslaugų centras, Žagarės vaikų lopšelis-darželis „Vyšniukas“, V. Ercupienės šeimyna, viešoji įstaiga Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“, Beržėnų senjorų namai, Kepalių senelių namai.

Viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras teikia transporto, pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose, integralios pagalbos paslaugas, aprūpina techninės pagalbos priemonėmis.

⁴ Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis

lentelė

Įstaigoje teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Transporto paslaugos (vidutiniškai per ketvirtį)	85	96	93
Pagalba į namus (per mėnesį)	151	157	158
Socialinės priežiūros paslaugos socialinės rizikos šeimoms (per ketvirtį)	103	101	100
Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose	18	22	21
Integrali pagalba (dienos socialinė globa ir slauga)	-	-	16

2017 m. pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius per mėnesį vidutiniškai svyravo nuo 147 iki 158 asmenų. 2017 m. IV ketvirčio duomenimis, didžiausias pagalbos į namus paslaugų gavėjų pasiskirstymas buvo Joniškio ir Žagarės seniūnijose, atitinkamai 70 ir 65 asmenys, kuriems paslaugas kiekvienoje seniūnijoje teikė 8 darbuotojai. Likusiose 6 seniūnijose paslaugų gavėjų skaičius svyravo nuo 4 iki 8. Satkūnų ir Gaižaičių seniūnijoje paslaugos nebuvo teikiamos. Paslaugas namuose teikė 1 socialinis darbuotojas ir 25 lankomosios priežiūros darbuotojai, kurių darbo krūvis pasiskirsto priklausomai nuo paslaugų teikimo trukmės ir atstumo nuo vieno paslaugų gavėjo iki kito.

Kaip alternatyvą pagalbos į namus paslaugoms 2017 m. 3 asmenys (Gaižaičių ir Satkūnų seniūnijose) gavo pagalbos pinigus, kurie Socialinės paramos teikimo komisijos siūlymu, mokami iš savivaldybės biudžeto lėšų. Tai yra paslaugos rūšis, kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) dėl negalios, gyvenamosios vietos yra veiksmingiau organizuoti teikiant finansinę paramą. 1 šeimai pagalbos pinigai buvo mokami už vaikų globą (rūpybą).

Joniškio krizių centras ir nakvynės namai teikia laikino apnakvindinimo, laikino apgyvendinimo ir intensyvios krizės įveikimo pagalbos paslaugas. Šioje įstaigoje yra įrengta 20 vietų, kurios skirtos asmenims, neturintiems ar praradusiems nuolatinę gyvenamąją vietą, grįžusiems iš pataisos namų, laisvės atėmimo, kardomojo kalinimo vietų, socialinės ar psichologinės reabilitacijos įstaigų ir asmenims, kurie prarado arba laikinai pasitraukė iš savo būsto dėl smurto, prievartos. Kita krizių centro funkcija – vykdyti socialinio darbo veiklą, susijusią su pagalba krizės ištiktoms šeimoms. Tam centre įrengti 3 kambariai (6 vietos) šeimoms, atsidūrusioms krizinėje situacijoje.

lentelė

Įstaigoje teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Laikinas apnakvindinimas	50	30	29
Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	30	24	27
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	3 asmenys	1 asmuo	4 asmenys

Asmenys, kurie kreipiasi laikino priglobsčio, dažniausiai būna be nuolatinės gyvenamosios vietos, grįžę iš įkalinimo įstaigų, dėl susidariusios situacijos negalintys gyventi savo namuose ar grįžti į juos, patyrę smurtą šeimoje ar dėl šeimoje iškilusių problemų negalintys joje gyventi.

Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras teikia dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas sutrikusio intelekto vaikams ir suaugusiems asmenims, turintiems proto, psichikos ar kompleksinę negalią.

Dienos socialinės globos paslaugas 2015 m. gavo 39 asmenys, 2016 m. – 35, 2017 m. – 36 neįgalieji. Trumpalaikės socialinės globos paslaugas 2015 m. gavo 12 asmenų, 2016 m. – 15, 2017 m. – 9 neįgalieji.

Teikiant trumpalaikės socialinės globos paslaugas, neįgaliesiems sudaryta galimybė gauti ilgesnio laikotarpio paslaugas, kai jų šeimų nariai ar globėjai laikinai dėl tam tikrų priežasčių (ligos,

komandiruotės, atostogų ir kt.) negali prižiūrėti asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra. Taip pat, teikiant šias paslaugas, sudaroma galimybė artimiesiems laikinai pailsėti nuo neįgalių artimųjų priežiūros.

Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras teikia dienos socialinės globos paslaugas sutrikusio intelekto vaikams ir suaugusiems asmenims, turintiems proto, psichikos ar kompleksinę negalią. Šias paslaugas 2015 m. ir 2016 m. gavo 9 asmenys, 2017 m. – 21 neįgalusis.

Neįgaliesiems teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba ir užimtumas dienos metu bei vykdoma jų socialinė integracija. Iki 2017 m. III ketvirčio paslaugos buvo teikiamos ypač sunkios sveikatos būklės asmenims, kuriems, įvertinus fizinį ir socialinį savarankiškumą, yra nustatyta sunki negalia ir specialusis nuolatinės slaugos poreikis. Nuo 2017 m. III ketvirčio į šį centrą perkelta Žagarės socialinių paslaugų centro dienos socialinės globos neįgaliesiems, turintiems protinę ir psichikos negalią, veikla.

Žagarės socialinių paslaugų centras teikia ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ir nuolatinė globa, dienos užimtumo paslaugas vaikams, konsultacinę pagalbą socialinės rizikos šeimoms ir vaikams, vykdo specialią globėjų (rūpintojų) ir tėvių rengimo programą.

12 lentelė

Įstaigoje teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Ilgalaikė ir trumpalaikė vaikų socialinė globa	27	25	24
Pagalba socialinių įgūdžių stokojančioms šeimoms	6	7	6
Dienos užimtumo paslaugos socialinės rizikos šeimų vaikams	50	70	78
Globėjų (rūpintojų) ir tėvių rengimas (šeimoms)	-	4	9

Vaikų globos skyrius. Apgyvendinami vaikai nuo 7 iki 18 metų, kuriems nustatyta laikinoji arba nuolatinė globa (rūpyba). Globos skyriuje yra 2 šeimynos (24 vietos): vienoje šeimynoje gyvena vaikai nuo 7 iki 11 metų amžiaus, kitoje – vaikai nuo 11 iki 18 metų.

2018 m. prie Žagarės socialinių paslaugų centro steigiami bendruomeniniai vaikų globos namai. Joniškio mieste, įrengus butą, jame apsigyvens 6 be tėvų globos likę vaikai. Tokiu būdu, Žagarės socialinių paslaugų centro vaikų globos skyriuje liks suformuotos dvi šeimynos po 8 vaikus. Siekiant sumažinti vaikų, globojamų regioninėse vaikų globos įstaigose skaičių, 2018 m. bus vykdomos namo pirkimo procedūros, jame planuojama įrengti bendruomeninius vaikų globos namus, kuriuose apsigyvens iki 8 vaikų.

Vaikų dienos centras. Žagarės socialinių paslaugų centras kaip pareiškėjas kartu su partneriais įgyvendina iš LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos lėšų finansuojamą vaikų dienos centrų projektą Žagarėje, Skaistgiryje ir Joniškyje. Prie Žagarėje įgyvendinamo vaikų dienos centro projekto „Spindulys“, kurame dalyvauja apie 30 vaikų, prisideda ir savivaldybė, kuri finansuoja vieno užimtumo specialisto etatą. Skaistgirio miestelyje įgyvendinamame projekte „Draugystės tiltas“ dalyvauja apie 20 vaikų, o Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviro jaunimo centro projekte „Žadintuvai“ – apie 30 vaikų.

Šiuose centruose vaikams pagal poreikį teikiamos tarpininkavimo, informavimo, maitinimo organizavimo, vaikų pavežėjimo, pamokų ruošos paslaugos, siekiant sudaryti vaikui artimas šeimos aplinkai sąlygas, pagerinti socialiai apleistose šeimose augančių vaikų saviraiškos, laisvalaikio praleidimo sąlygas.

Pagalbos šeimai skyrius. Žagarės socialinių paslaugų centro padalinys, teikia nestacionarias socialines paslaugas socialinės rizikos, socialinių įgūdžių stokojančioms šeimoms. Darbuotojai pagalbos šeimai skyriuje arba šeimų gyvenamoje aplinkoje teikia informavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas.

Nuo 2016 m. Žagarės socialinių paslaugų centre buvo įsteigti du socialinių darbuotojų etatai ir įdarbinti atestuoti socialiniai darbuotojai, kurie vykdo šeimų, galinčių ir norinčių globoti vaikus, paiešką ir atranką, organizuoja būsimų globėjų mokymus pagal specialią globėjų (rūpintojų) ir

įtėvių rengimo programą (GIMK), bei konsultuoja esamus globėjus įvairiais vaikų globos klausimais. GIMK mokymų programos tikslas – padėti besiruošiančiam tapti globėju asmeniui įsivertinti savo galimybes bei pasirengimą į savo šeimą priimti naują narį, geriau suprasti vaiko, patekusio į globos sistemą, patyrimą ir išgyvenimus, susipažinti su tėvų globos netekusio vaiko poreikiais.

Žagarės vaikų lopšelis-darželis „Vyšniukas“ teikia socialinės globos paslaugas ikimokyklinio amžiaus be tėvų globos likusiems vaikams. Globos grupėje įrengta 12 vietų be tėvų globos likusiems 1–7 metų vaikams.

2015 m. globos grupėje apgyvendinti 2 vaikai, 2016 m. atvyko 3 vaikai, 2017 m. – 9 tėvų globos netekę vaikai. Vaikai sulaukę 7 metų, jeigu jie nėra įvaikinami ar grąžinami biologiniams tėvams, perkeliama į Žagarės socialinių paslaugų centrą.

Vidos Ercupienės šeimyna – vienintelė šeimyna, įsteigta Joniškio rajone. Šeimynoje globojamiems vaikams yra suteikiamos tokios gyvenimo sąlygos, kokių reikia jų fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai, ir tokią šeimos aplinką, kad tinkamai pasirengtų savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje. Vaikams, kuriems sukanka 18 metų, sudaryta galimybė gauti socialinę globą, iki jie baigs bendrojo lavinimo, profesinę ar specialiąją mokyklą.

2018 m. pradžioje šeimynoje buvo globojami 9 vaikai. Globotinių skaičius nuo 2014 m. kai buvo globojama 14 vaikų, kasmet mažėja, kad būtų užtikrinami Socialinės globos normose keliami reikalavimai. Šeimynos veikla finansuojama valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis. Iš valstybės biudžeto už vaikų globą yra skiriama vaiko globos (rūpybos) išmoka ir globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, iš savivaldybės biudžeto – šeimynos dalyvio išlaikymo pajamos.

Viešojoje įstaigoje Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namuose „Santara“ apgyvendinami pensinio amžiaus žmonės, kurie dėl senatvės ir negalios negali savarankiškai gyventi savo namuose, yra vieniši ar jų vaikai ir kiti artimieji dėl objektyvių priežasčių negali jų prižiūrėti. Įstaigoje įrengtos 35 globos vietos. 2017 m., vadovaujantis Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėjo sprendimu, į įstaigą buvo nukreipta 11 senyvo amžiaus asmenų. Iš viso 2017 m. buvo globojami 25 asmenys, kurių socialinės globos išlaidos iš dalies yra finansuojamos savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto lėšomis, 2016 m. tokių asmenų buvo – 19, 2015 m. – 20.

Beržėnų senjorų namai – privatūs senjorų namai, kuriuose įrengtos 38 globos vietos. Senjorų namuose teikiamos trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos pensinio amžiaus, vienišiams žmonėms, suaugusiems neįgaliesiems, kuriems reikalinga nuolatinė globa ir slauga. 2015 m. senjorų namuose buvo globojama 17 asmenų, kurių socialinės globos išlaidos iš dalies finansuotos savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto lėšomis, 2016 m. ir 2017 m. – 9 neįgalieji. Ateityje Beržėnų senjorų namai planuoja plėtrą – naujame pastate bus įrengta 17 vienviečių kambarių.

Kepalių senelių namai – privati globos įstaiga, įsikūrusi Kepalių seniūnijos, Kepalių kaime, teikianti ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims. Ši įstaiga veiklą pradėjo 2017 m antroje pusėje. Joje įrengta 16 globos vietų. 2017 m. Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėjo sprendimu, į įstaigą buvo nukreipti 3 senyvo amžiaus asmenys.

Ilgalaikė socialinė globa regioninėse ir valstybinėse globos įstaigose. Senyvo amžiaus žmonių ir žmonių, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia, vaikų, likusių be tėvų globos, apgyvendinimą savivaldybė papildomai organizuoja ir iš dalies finansuoja kitų rajonų ar valstybinėse ilgalaikės socialinės globos įstaigose. Dėl spartaus senėjimo proceso ir didėjančio sergančių įvairiomis psichikos ir proto ligomis asmenų skaičiaus šių paslaugų poreikis nuolat išlieka. Vaikų, likusių be tėvų globos, ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis yra sunkiai prognozuojamas, tačiau išlieka stabilus.

13 lentelė

Įstaigos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius
----------------------	--------------------------

	2015 m.	2016 m.	2017 m.
<i>Ilgalaikė socialinė globa asmenims su proto ar psichikos negalia</i>			
Aukštelkės socialinės globos namai	5	4	5
Jotainių socialinės globos namai	1	1	1
Jurdaičių socialinės globos namai	11	13	18
Linkuvos socialinės globos namai	8	10	10
Skemų socialinės globos namai	1	1	2
Ventos socialinės globos namai	1	1	1
<i>Ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims</i>			
Akmenės rajono socialinių paslaugų namai	2	2	1
Kaltinėnų parapijos senelių globos namai	1	1	1
<i>Ilgalaikė socialinė globa be tėvų globos likusiems vaikams</i>			
Akmenės rajono vaikų globos namai	7	7	6
Kuršėnų vaikų globos namai	4	2	1
Globos namai „Užuovėja“	2	-	-

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje finansavimas. Nuo 2012 m. savivaldybėms yra perduota funkcija organizuoti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų konkursą, paraiškų atranką ir finansavimą.

2018 m. šešios neįgaliųjų ar jas vienijančios organizacijos teiks užimtumo įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose, meninių gebėjimų lavinimo būreliuose, kolektyvuose ar klubuose paslaugas, asmeninio asistento pagalbą regos negalią turintiems rajono gyventojams.

2018 m. organizacijos planuoja paslaugas teikti 130 neįgaliųjų. 2017 m. projektų veiklose dalyvavo 162 neįgalieji, 2016 m. – 169 asmenys.

14 lentelė

Eil. Nr.	Projekto įgyvendinančios organizacijos pavadinimas	Finansavimas (eurais)		
		2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	3200	2640	2700
2.	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“	3500	2525	3100
3.	Joniškio rajono neįgaliųjų draugija	6800	6036	5200
4.	Viešojo įstaiga Šiaulių ir Tauragės regionų aklųjų centras	6700	8500	7500
5.	Viešojo įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras	11900	13000	12700
6.	Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“	3020	4539	6305
7.	VšĮ Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras	-	960	-
	Iš viso	35120	38200	37505

Lėšas projektams finansuoti iš valstybės biudžeto skiria Neįgaliųjų reikalų departamentas prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Nuo 2017 m. savivaldybė iš savo biudžeto atrinktiems projektams turi skirti ne mažiau kaip 20 proc. lėšų nuo projektams finansuoti skirtų valstybės biudžeto lėšų.

Žemiau pateiktoje lentelėje pateiktas Joniškio rajono savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir teikimo apimčių palyginimas su Lietuvos socialinių paslaugų išvystymo normatyvais. Šie normatyvai patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-578 redakcija).

15 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka Lietuvoje		10 000 gyventojų tenka Joniškio rajone	
		vieta ¹	gavėjų ²	vieta ¹	gavėjų ²
1.	Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos				
1.1.	Pagalba į namus	x	40	x	60,2

1.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	7	x	15,8
1.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 2.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	19
1.4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	x	0	x
1.5.	Trumpalaikė socialinė globa	1,2	x	2,3	x
1.6.	Ilgalaikė socialinė globa	20	x	18,5	x
2.	Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos				
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	x	10	x	13
2.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	4	x	0,9
2.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 1.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	19
2.4.	Trumpalaikė socialinė globa	1,5	x	2,8	x
2.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	4	x	0	x
2.6.	Ilgalaikė socialinė globa:				
2.6.1.	grupinio gyvenimo namuose	2	x	0	x
2.6.2.	socialinės globos namuose	7	x	8,3	x
3.	Šeimos ir vaikai				
3.1.	Šeimos socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jos namuose	x	43	x	43,1
3.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):				
3.2.1.	vaikų	x	30	x	36
3.2.2.	šeimų	x	26	x	7
3.3.	Šeimos apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 4.2 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	2,8	x
3.4.	Pagalba globėjui (rūpintojui), įvaikintojui	x	4,5	x	5,6
3.5.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai)	x	1	x	0,5
3.6.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.) vaikui su negalia	11	x	13	x
3.7.	Trumpalaikė socialinė globa vaikui su negalia	2	x	2,8	x
3.8.	Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia:				
3.8.1.	grupinio gyvenimo namuose	0,3	x	0	x
3.8.2.	socialinės globos namuose	0,2	x	0	x
3.9.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui:				
3.9.1.	šeimynoje	2	x	3,7	x

3.9.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	4	x	0	x
3.9.3.	vaikų socialinės globos namuose	2	x	16,7	x
3.10.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą	0,2	x	0	x
4.	Socialinės rizikos suaugę asmenys				
4.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	8	x	12
4.2.	Asmens apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 3.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	2,8	x
4.3.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo vietose	5,5	x	9,3	x
4.4.	Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoje	1,5	x	0	x

¹ Vietų skaičius socialinių paslaugų įstaigoje.

² Vidutinis gavėjų skaičius per mėnesį.

Vertinant socialinių paslaugų teikimo Joniškio rajono savivaldybėje pakankamumo lygį, matyti, kad savivaldybėje nėra teikiama senyvo amžiaus asmenų dienos socialinė globa institucijoje, suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų, ir jaunų šeimų socialinė priežiūra savarankiško ar grupinio gyvenimo namuose. Pastebimas socialinės priežiūros paslaugų, tai yra socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, trūkumas šeimoms, kurios patiria socialinę riziką ar krizines situacijas šeimoje. Išlieka vaikų, likusių be tėvų globos, ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis, nes kol kas savivaldybėje neveikia bendruomeniniai vaikų globos namai.

Atsižvelgiant į socialinių paslaugų tinklo išvystymą ir socialinių paslaugų poreikio tenkinimo tendencijas, artimiausiais metais bus vykdoma eilė projektų ir priemonių, kuriomis bus siekiama užtikrinti socialinių paslaugų pakankamumą įvairioms socialinėms grupėms.

Siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą visoms šeimoms, ne tik socialinės rizikos, kai patiriami įvairūs sunkumai, susiduriama su krizinėmis situacijomis dėl vaikų auklėjimo, skyrybų, šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo, netekčių, negalios ir kitų socialinės rizikos veiksnių, 2018 m. savivaldybėje bus įgyvendinamas projektas „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“. Kartu su projekto partneriais rajono teritorijoje gyvenančioms šeimoms bus teikiamos pozityvios tėvystės, psichosocialinės, šeimos įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės, vaikų priežiūros ir pavežėjimo paslaugos.

Vadovaujantis Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų planu, patvirtintu LR Vyriausybės, matyti, kad pagrindinis dėmesys tobulinant socialinių paslaugų infrastruktūrą turi būti kreipiamas į bendruomeninių socialinių paslaugų tinklo plėtrą. Tai yra perėjimo nuo institucinės globos prie paslaugų neįgaliesiems asmenims (įskaitant vaikus ir jaunimą), turintiems proto ir (ar) psichikos negalią, ir likusiems be tėvų globos vaikams, įskaitant kūdikius, bei šeimoms bendruomenėje ir pagalbos šeimai, globėjams (rūpintojams) sistemos kūrimą. Sprendžiant be tėvų globos likusių vaikų globos problemas, 2018 m. planuojama pradėti veikti du bendruomeninių vaikų globos namų padaliniai, Joniškio mieste įrengtame bute su socialinių darbuotojų priežiūra gyvens 6 vaikai, savivaldybės įsigytame name – 8 nepilnamečiai.

Siekiant kompensuoti socialinės priežiūros paslaugų jaunoms šeimoms trūkumą, 2018 m. pabaigoje Joniškio r. Plikiškių mokykloje-daugiafunkciniame centre, atlikus pastato remonto ir pritaikymo veiklai darbus, planuojama įrengti savarankiško gyvenimo namus. Juose bus

apgyvendintos mamos su kūdikiais ar mažamečiais vaikais, kurios neturi tėvystės įgūdžių arba jie yra nepakankami, kad savarankiškai galėtų pasirūpinti savo vaikais.

Joniškio rajono savivaldybėje vyraujančios demografinės tendencijos lemia socialinių paslaugų orientuotumą į pagyvenusius ir neįgalius asmenis. Tam, kad vyresnio amžiaus žmonės ar neįgalūs asmenys galėtų kuo ilgiau savarankiškai gyventi namuose, būtina jiems sudaryti galimybę gauti tiek socialines, tiek sveikatos priežiūros paslaugas namuose arba nestacionariose dienos paslaugas teikiančiose įstaigose. Tuo tikslu, 2018 m. toliau bus įgyvendinamas projektas „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“ (teikiamos dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos). Teikiant kompleksines integralios pagalbos paslaugas, sudaromos sąlygos artimiesiems, prižiūrintiems neįgalius šeimos narius, įgyti, tobulinti profesinę kvalifikaciją ir (arba) dalyvauti darbo rinkoje, o jų globojamiems šeimos nariams – kiek įmanoma ilgiau likti gyventi savo namuose ir gauti reikiamą pagalbą. Per 2017 m. paslaugos buvo skirtos 16 asmenų, kuriuos lankė ir teikė kvalifikuotą socialinę, medicinę ir konsultacinę pagalbą specialistų komanda, sudaryta iš socialinių darbuotojų, jų padėjėjų, slaugytojų bei jų padėjėjų, reabilitacijos specialisto. Šios paslaugos finansuojamos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis.

9. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje socialinių paslaugų ir piniginių paramos teikimu seniūnijose rūpinasi 17 socialinio darbo specialistų, kurie dirba su senyvo amžiaus, neįgaliais, suaugusiais asmenimis, vaikais ir socialiai remtiniais asmenimis. Jie priima asmenų prašymus-paraiškas gauti įvairias išmokas, socialines paslaugas, kitą paramą, vertina socialinių paslaugų poreikį, lankosi pareiškėjų namuose, kad įvertintų paramos ir paslaugų poreikį. Socialinių paslaugų įstaigose dirbančių socialinių darbuotojų skaičius pateiktas lentelėje:

16 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigos:	34	11	79
1.1.	biudžetinės	22	-	37
1.2.	viešosios	12	11	42
2.	Savivaldybės administracija	10	-	-
	Iš viso	44	11	79

Papildomai VŠĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centre 2017 m. dirbo 25 lankomosios priežiūros darbuotojos, teikiančios pagalbos į namus paslaugas.

Siekiant gerinti socialinių paslaugų kokybę ir efektyvumą, nuolat plėtojamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas tarp socialines paslaugas teikiančių įstaigų socialinių darbuotojų, seniūnijų socialinio darbo specialistų, bendruomenių narių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų.

10. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Įgyvendinant 2017 metų Joniškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų planą, prioritetiniai socialinių paslaugų plėtros tikslai, kuriais siekiama užtikrinti įvairioms Joniškio rajono gyventojų socialinėms grupėms teikiamų socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, buvo iš dalies pasiekti, priemonės šiems bei tęstiniais tikslams įgyvendinti buvo vykdomos:

lentelė

Tikslo	Įgyvendinimas	Rezultatas
--------	---------------	------------

apibūdinimas		
Skatinti be tėvų globos likusių vaikų globą šeimose ir steigti bendruomeninius vaikų globos namus	Galioja Pagalbos pinigų skyrimo ir mokėjimo Joniškio rajono savivaldybėje tvarkos aprašas, pagal kurį skiriama papildoma finansinė parama globėjams. Organizuojami globėjų (rūpintojų) ir įtėvių mokymai bei konsultavimas. Steigiami bendruomeniniai vaikų globos namai	Veikia papildoma skatinimo priemonė šeimoms imtis iniciatyvos globoti be tėvų globos likusius vaikus. Tokioms šeimoms mokamos vienkartinė įsikūrimo išmoka (buičiai pritaikyti) ir periodinė (už kiekvieną globojamą vaiką kiekvieną mėnesį globotinio poreikiams tenkinti). 2017 m. priemone pasinaudojo viena šeima. Žagarės socialinių paslaugų centro darbuotojai teikia konsultacijas ir veda mokymus būsimiems globėjams (rūpintojams) ir įtėviams (GIMK). 2017 m. įvadinis GIMK mokymus išklusė 9 šeimos (12 asmenų), suteiktos 87 konsultacijos. Joniškio mieste pritaikytas butas 6 vaikų apgyvendinimui.
Plėsti pagalbos šeimai paslaugas	LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateiktas projektinis pasiūlymas, patvirtintas projektas, įvykdyta partnerio, kuris teiks paslaugas šeimoms, atrankos procedūra.	2018 m. savivaldybėje bus įgyvendinamas projektas „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“. Kartu su projekto partneriais rajono teritorijoje gyvenančioms šeimoms bus teikiamos pozityvios tėvystės, psichosocialinės, šeimos įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės, vaikų priežiūros ir pavežėjimo paslaugos.
Vykdyti socialinių paslaugų namuose asmenims, turintiems sunkią negalią, plėtrą	Pradėtas įgyvendinti projektas „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“.	Nuo 2017 m. pradžios integralios pagalbos paslaugos buvo skirtos 16 neįgaliųjų, kuriems reikalinga dienos socialinė globa ir slauga. Įsigyti du nauji automobiliai, kuriais darbuotojai vyksta pas paslaugų gavėjus, techninės pagalbos priemonės, viešinimo priemonės. Artimieji konsultuojami aktualiais slaugos klausimais.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

11. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys:

- Plėsti socialines paslaugas asmenims patiriantiems socialinę riziką.
Steigiami savarankiško gyvenimo namai mamoms su kūdikiais ar mažamečiais vaikais, kurios neturi tėvystės įgūdžių arba jie yra nepakankami, kad savarankiškai galėtų pasirūpinti savo vaikais; teikiamos kompleksinės pagalbos paslaugas šeimoms.
- Vaikų, likusių be tėvų globos, globos naujose šeimose skatinimas.
Skatinant šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų likusiems be tėvų globos vaikams plėtrą, Joniškio rajono savivaldybėje bus remiamos šeimos, parodžiusias iniciatyvą globoti vaikus iš stacionarių globos namų, taip sudarant sąlygas vaikams augti artimoje biologinei šeimai aplinkoje.
- Steigti bendruomeninius vaikų globos namus, sudarant sąlygas augti rajono vaikams, likusiems be be tėvų globos, artimoje šeimai aplinkoje.
- Kompleksinių dienos socialinės globos ir slaugos paslaugų neįgalių asmenų namuose plėtra.
Bus teikiama integrali pagalba neįgaliesiems asmenims ir konsultavimo paslaugos šeimos nariams, prižiūrintiems neįgalius vaikus, neįgalius darbingo amžiaus asmenis ar senyvo amžiaus asmenis.

12. Priemonių planas:

18 lentelė

1 tikslas. Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurais (finansavimo šaltiniai)	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Pagalbos pinigų skyrimas	Skiriama pagalbos pinigų, kaip alternatyva bendrosioms ir socialinės priežiūros paslaugoms,	10000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	4 asmenims, kuriems socialines paslaugas veiksmingiau organizuoti pinigais,

	asmenims, kuriems reikalinga kito asmens pagalba			bus mokami pagalbos pinigai, 2 šeimoms, pradėjusioms globoti vaikus, skirta įsikūrimo pašalpa ir periodinės išmokos
Vienių ir neįgalių senyvo amžiaus asmenų ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas globos namuose	Finansuojamos socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus rajono gyventojams socialinės globos įstaigose pagal sutartis	59000,0 (SB), 55000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	Finansuota 20 socialinės globos vietų senyvo amžiaus asmenų globos namuose
Asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas socialinės globos namuose	Organizuojamos regioninės socialinės globos paslaugos asmenims, turintiems psichikos sveikatos sutrikimų, valstybiniuose socialinės globos namuose pagal sutartis	79000,0 (SB), 49000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	22 asmenims, turintiems psichikos sveikatos sutrikimų, finansuotos socialinės globos paslaugos
Vaikų ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas	Organizuojamos socialinės globos paslaugos rajono vaikams regioniniuose vaikų globos namuose	38000,0 (SB), 8000,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos 5 vaikų, likusių be tėvų globos, socialinės globos paslaugos
	Organizuojamos be tėvų globos likusių vaikų socialinės globos paslaugos šeimynoje	6500,0 (SB), 35000,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuojamos šeimynos, kuri globoja 9 vaikus, dalyvio pajamos
Plėtoti bendrųjų ir socialinės priežiūros paslaugų prieinamumą rajono gyventojams	Organizuojamos transporto paslaugos	56000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos transporto paslaugos
	Organizuojamos pagalbos į namus paslaugos	241100,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos pagalbos į namus paslaugos
	Organizuojamas apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	89400,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Užtikrinta krizių centro ir nakvynės namų veikla
	Organizuojamos socialinės priežiūros paslaugos socialinės rizikos šeimoms	152800,0 (SB(VB)), 12300,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuojami socialinių darbuotojų etatai ir jų vykdymo pas paslaugų gavėjus išlaidos
	Organizuojamos socialinės priežiūros paslaugos regioniniuose savarankiško gyvenimo namuose	8000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos 3 asmenų, paslaugos
Vaikų, laikinai likusių be tėvų globos, laikina priežiūra	Organizuojama vaikų, likusių be tėvų globos, laikina priežiūra	5000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Suteikta laikina priežiūra 30 vaikų krizių atvejais šeimose

Plėtoti dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir fizinę negalią	Organizuojamos dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir kompleksinę negalią, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre	140300,0 (SB), 98000,0 (SB(VB))	Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla	35 vaikams ir suaugusiems, turintiems proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	Organizuojamos dienos socialinės globos paslaugos neįgaliesiems vaikams ir suaugusiems Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centre	36200,0 (SB), 58000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	20 vaikų ir suaugusiųjų, turinčių proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos socialinės globos paslaugos
Plėtoti dienos socialinės globos paslaugų namuose teikimą sunkios negalios asmenims	Organizuojamos dienos socialinės globos paslaugos namuose neįgaliesiems asmenims	70000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	12 sunkios negalios asmenų teikiamos dienos socialinės globos paslaugos namuose
Plėtoti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, teikiamas ikimokyklinio amžiaus vaikams	Organizuojamos ikimokyklinio amžiaus vaikų ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos Joniškio rajono Žagarės vaikų lopšelyje-darželyje „Vyšniukas“	89600,0 (SB), 13000,0 (LRVB)	Joniškio r. Žagarės vaikų lopšelis-darželis „Vyšniukas“	12 ikimokyklinio amžiaus vaikų teikiamos socialinės globos paslaugos
Plėtoti vaikų stacionarią socialinę globą, socialinės rizikos vaikų dienos užimtumą ir pagalbos šeimai paslaugas Joniškio rajone	Organizuojamos vaikų ilgalaikės, socialinės rizikos šeimų vaikų dienos užimtumas ir pagalbos šeimai paslaugos Žagarės socialinių paslaugų centre	447300,0 (SB), 35000,0 (LRVB)	Žagarės socialinių paslaugų centras	50 asmenų teikiamos socialinės paslaugos Žagarės socialinių paslaugų centre ir jo padaliniuose
Plėtoti bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis, įtraukiant jas į socialinių paslaugų teikimą	Finansuojamos socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems bendruomenėje	6300,0 (SB), 31300,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	130 neįgalių asmenų teikiamos socialinės reabilitacijos paslaugos bendruomenėje
2 tikslas. Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurai (finansavimo šaltiniai)	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas	Organizuotas gyvenamojo pastato, tinkamo vaikų globos paslaugoms teikti, pirkimas	100000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Įsigytas gyvenamasis pastatas bendruomeninėms vaikų globos paslaugoms teikti

Integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) neįgalių asmenų namuose paslaugų plėtra	Organizuojamos kompleksinės dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos sunkios negalios asmenims namuose	53200,0 (ES), 28000,0 (SB(VB)) 5000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	20 sunkios negalios asmenų teikiamos dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos namuose
Savarankiško gyvenimo namų įkūrimas Joniškio rajone (Plikiškių mokykloje-daugiafunkciniame centre)	Atlikti pastato pritaikymo savarankiško gyvenimo namams Plikiškių daugiafunkciniame centre įsteigti darbai	110900,0 (SB), 19600,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm.	2018 m. II pusmetį įkurti savarankiško gyvenimo namai
Kompleksinės pagalbos Joniškio rajono šeimoms teikimas	Kartu su projekto partneriais (Žagarės socialinių paslaugų centru ir nevyriausybine organizacija) organizuojamos kompleksinės pagalbos šeimai paslaugos	103100,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm.	50 asmenų suteikta konsultacinė ir kita pagalba

SB – savivaldybės biudžeto lėšos, SB(VB) – valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos, ES – Europos Sąjungos paramos lėšos, LRVB – valstybės biudžeto lėšos, SB(P) – savivaldybės paskolos lėšos, BIP – Biudžetinių įstaigų pajamos

13. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2018 m.

19

lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Asmenų, turinčių psichikos ir proto negalią, socialinės globos namai	2
2.	Trumpalaikė socialinė globa	-	-
3.	Vaikų ilgalaikė socialinė globa	Vaikų globos namai	1

2018 m. lyginant su 2017 m. išliks tolygus ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis asmenims, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia. 2017 m. valstybiniuose socialinės globos namuose buvo apgyvendinti 7 asmenys (2016 m. – 3), kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia.

Šios paslaugos Joniškio rajono gyventojams skiriamos arčiausiai gyvenamosios vietos esančiose regioninėse socialinės globos įstaigose, kurių veiklą ir asmenų apgyvendinimo klausimus administruoja Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Vaikų ilgalaikės socialinės globos poreikis yra sunkiai prognozuojamas. Per 2016 m. ir 2017 m. nebuvo vaikų apgyvendintų regioninėse vaikų globos įstaigose.

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

14. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

2018 m. Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti numatomas biudžetas:

- savivaldybės biudžeto lėšos – 1448600,0 eurų;
- LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos – 603800,0 eurų;
- ES struktūrinių fondų ir kitos lėšos – 267200,0 eurų.

lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas			Pagal planines išlaidas
		2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms eurai	918900,0	1001600,0	1031100,0	1448600,0
	palyginti su bendru savivaldybės biudžetu proc. (savivaldybės biudžetas eurai)	4,56 (20138649,0)	4,57 (21906600,0)	4,37 (23617700,0)	6,17 (23470600,0)
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos eurai	441672,0	502800,0	564300,0	603800,0
	iš jų:				
2.1.	socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	90200,0	106800,0	123800,0	152800,0
2.2.	sunkios negalios asmenų socialinei globai organizuoti	243000,0	295800,0	345600,0	358000,0
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokoms	108472,0	100200,0	94900,0	93000,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos eurai	0,0	0,0	52800,0	267200,0
4.	Asmenų mokestis už socialines paslaugas eurai	236150,0	258113,0	295187,0	309500,0
5.	Kitos lėšos eurai (projektai ir nepanaudotos valstybės specialiosios tikslinės dotacijos, privačios lėšos)	67200,0	47700,0	31800,0	31300,0
	Iš viso eurai	1663922,0	1810213,0	1975187,0	2660400,0

Joniškio rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms 2017 m. sudarė 4,37 proc. viso savivaldybės biudžeto, 2018 m. šios išlaidos, planuojama, sudarys 6,17 proc.

Lėšos, reikalingos socialinėms paslaugoms organizuoti, kasmet numatomos Joniškio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano 03 programoje „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“.

15. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2018 m. Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti ir socialinių paslaugų plėtrai užtikrinti naudojamų lėšų šaltiniai, lyginant su 2017 m., planuojama, keisis dėl šių priežasčių:

- savivaldybės biudžeto išlaidų dalis socialinėms paslaugoms didės visoms planuojamoms teikti paslaugoms, tiek tęstinėms bendrųjų socialinių, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugoms, tiek naujoms priemonėms, siekiant plėsti socialinių paslaugų tinklą. Mažesnės išlaidos numatomos tik vaikų ilgalaikiai socialinei globai regioniniuose įstaigose, nes tikimasi, kad neatsiras naujų paslaugų gavėjų.
- valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų dalis augs dėl didėjančio socialinių paslaugų srities darbuotojų, teikiančių socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms, finansavimo; dėl integralios pagalbos asmens namuose paslaugų plėtros sunkios negalios asmenims;
- valstybės biudžeto lėšų dalis, skirta vaikų globos (rūpybos) išmokoms, tikimasi mažės dėl stabilios vaikų, globojamų įstaigose skaičiaus; mažės lėšų dalis skiriama socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams;
- ES struktūrinių fondų paramos lėšos, planuojama, bus naudojamos integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) neįgalių asmenų namuose paslaugų plėtrai; socialinių paslaugų infrastruktūros modernizavimo projektui – savarankiško gyvenimo namams Plikiškių mokykloje-daugiafunkciniame centre steigti; kompleksinės pagalbos Joniškio rajono šeimoms teikimui.

16. Socialinių paslaugų finansavimo iš savivaldybės biudžeto būdai

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos eurais	
		2016 m.	2017 m.
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	2500,0	3300,0
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	616851,0	618246,0
	iš jo:		
2.1.	savivaldybės pavaldumo įstaigų	436200,0	455700,0
2.2.	regioninių socialinių paslaugų įstaigų pagal lėšų kompensavimo sutartis	131300,0	113236,0
2.3.	nevyriausybinių organizacijų ir privačių įstaigų pagal išlaidų kompensavimo sutartis	49351,0	49310,0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybiniams organizacijoms	3200,0	6400,0
4.	Finansavimas vykdomant socialinių paslaugų programas	357000,0	396400,0
	Iš viso	979551,0	1024346,0

17. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant didinti darbuotojų motyvaciją ir gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, būtina didinti darbo užmokestį ir sudaryti sąlygas jų profesiniam tobulėjimui.

2018 m. toliau bus keliama socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacija. Socialines paslaugas teikiančios įstaigos tam tikslui savo biudžetuose yra suplanavusios skirti 6700 eurų. Socialinę priežiūrą socialinės rizikos šeimoms teikiančių darbuotojų profesinei kvalifikacijai, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, iš valstybės biudžeto skiriama 2,5 proc. visų šiai funkcijai vykdyti planuojamų asignavimų. 2018 m. šių darbuotojų kvalifikacijos kėlimui planuojama skirti 3820 eurų.

Lėšos savivaldybės biudžetinių įstaigų socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui didinti planuojamos, atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes ir biudžeto sandaros principus. Nuo 2017 m. pradžios, įsigaliojus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, daugeliui biudžetinėse įstaigose socialinį darbą dirbančių asmenų darbo užmokestis padidėjo. 2018 m. socialines paslaugas teikiančių įstaigų darbuotojų darbo užmokestis taip pat didės.

Planuojamai socialinių paslaugų pertvarkai, bendruomeninių vaikų globos namų steigimui, apgyvendinant vaikus bute ir name, bei savarankiško gyvenimo namų įkūrimui Plikiškiuose, bus reikalingi nauji specialistai ir papildomos lėšos. Planuojama, jog naujuose padaliniuose bus įdarbinti 4 socialiniai darbuotojai ir 15 socialinio darbuotojo padėjėjų, kurių darbo užmokesčiui per metus bus reikalinga apie 180 tūkst. eurų.

18. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatyty priemonių finansavimu

Siekiant išlaikyti Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus organizuojamų socialinių paslaugų teikimo kokybę ir plėtrą, šiai sričiai finansavimas 2018 metais didės, lyginant su 2017 metais. Plane išdėstytos priemonės yra numatytos, atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes jas organizuoti ir įgyvendinti.

19. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų vertinimas

Joniškio rajono savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Daugeliui jų užtikrinamos kokybiškos socialinės paslaugos, visiems potencialiems socialinių paslaugų gavėjams, kurių fizinis ir socialinis savarankiškumas yra ribotas arba jie patiria socialinę riziką, užtikrinamas socialinių paslaugų pasirinkimas ir prieinamumas. Savivaldybėje vykdoma prioritetinių socialinių paslaugų plėtra ir esamo socialinių paslaugų tinklo vystymas, paslaugų kokybės užtikrinimas.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

20. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Joniškio rajono savivaldybės gyventojai gaus kokybiškas socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugas. Šios paslaugos bus prieinamos ir toliau nuo rajono centro gyvenantiems žmonėms. Sunkios negalios asmenims, be tėvų globos likusiems vaikams, socialinės rizikos asmenims bus pasiūlyta įvairesnių paslaugų.

21. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Joniškio rajono savivaldybėje per ateinančius trejus metus prognozuojamų teikti socialinių paslaugų rūšys ir mastas:

22 lentelė

Paslaugos rūšys	Gavėjų skaičius		
	2018 m.	2019 m.	2020 m.
<i>Bendrosios socialinės paslaugos</i>			
Transporto organizavimas	90	90	90
<i>Specialiosios socialinės paslaugos (socialinė priežiūra)</i>			
Pagalba į namus	160	165	170
Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms	95	90	85
Laikinas apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	25	25	25
Laikinas apnakvindinimas	30	30	30
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	4	4
Pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams	10	15	20
Pagalbos pinigai	5	10	15
<i>Specialiosios socialinės paslaugos (socialinė globa)</i>			
Dienos socialinė globa asmens namuose	35	40	45
Dienos socialinė globa institucijoje	60	65	70
Trumpalaikė socialinė globa	20	30	35
Ilgalaikė socialinė globa	125	130	135

22. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Savivaldybės biudžeto lėšų dalis socialinėms paslaugoms per pastaruosius tris metus išlieka tolygi. Lyginant su bendru savivaldybės biudžetu, lėšų planuojamų skirti socialinėms paslaugoms 2018 m. dalis išaugs 1,8 proc.

23

lentelė

Metai	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 planas	2019 planas	2020 planas
Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, lyginant su bendru savivaldybės biudžetu proc.	3,84	4,14	3,93	4,41	3,89	4,56	4,57	4,37	6,17	6,2	6,2

Ateityje savivaldybės biudžeto dalis turėtų išlikti 2018 m. lygio ir augti, nes pradėjus institucinės vaikų globos pertvarką, bus steigiami bendruomeniniai vaikų globos namai, papildomai finansuojamos šeimos, globojančios be tėvų globos likusius vaikus, įgyvendinamos kitos, kompleksinės paslaugų šeimai ir vaikui, neįgaliųjų socialinės integracijos, priemonės. Išlaidų augimą sąlygos ir didėjantis biudžetinių įstaigų socialinių darbuotojų darbo užmokestis.

23. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Socialinėms paslaugoms Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikti reikalingų lėšų poreikis per 3 ateinančius metus, planuojama, didės, nes kasmet auga ilgalaikės socialinės globos kainos, didėja socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestis, įgyvendinamos naujos priemonės ir iniciatyvos. Be to, siekiant pertvarkyti ilgalaikės socialinės globos įstaigų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams infrastruktūrą, vykdyti naujų, kompleksinės pagalbos šeimai ir neįgaliesiems, socialinės rizikos asmenims, stokojantiems socialinių įgūdžių, paslaugų plėtrą, 2018 m. ir 2019 m. bus naudojamos Europos Sąjungos paramos lėšos. Prognozuojamas lėšų poreikis ateinantiems 3 metams išdėstytas lentelėje.

24 lentelė

Lėšų šaltinis (tūkst. Eur)	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai
Savivaldybės biudžeto	1031,1	1448,6	1500,0	1500,0
LR valstybės biudžeto	564,3	603,8	615,0	630,0
Europos Sąjungos	52,8	267,2	153,2	120,0

24. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

25 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims, turintiems proto ir psichikos negalią	2
Vaikų ilgalaikė socialinė globa	1

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

25. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojas yra Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyrius.

26. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir vertinimo rezultatai

Kadangi Joniškio rajono savivaldybės paslaugų plano tikslai, uždaviniai ir priemonės atitinka Joniškio rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 2 uždavinį „Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą“ bei 3 uždavinį „Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje“, tai jie bus įgyvendinami ir įgyvendinimo priežiūra atliekama reguliariai, atsižvelgiant į organizuojamų paslaugų specifiką ir poreikį, savivaldybės biudžeto galimybes metų eigoje.

27. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Atliekant plano peržiūrą bus vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtaką socialinių paslaugų planui įgyvendinti ir tikslams siekti.

Vertinant socialinių paslaugų planą bus žiūrima, ar pasiekti laukti rezultatai, ar įgyvendinamos visos priemonės rezultatams pasiekti, ar skirtos ir pakankamos numatytos lėšos. Analizuojami veiksniai, kurie gali turėti reikšmės numatytiems rezultatams pasiekti, ir numatomos priemonės neigiamiems veiksniams pašalinti.
